



Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 201/21
2021 m. lapkričio 11 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje C-214/20
Dublin City Council

Teisingumo Teismas patikslino su pasyviojo budėjimo laikotarpiu susijusios sąvokos „darbo laikas“ apimtį

MG, neetatinis ugniagesys, kurį darbui ne visą darbo laiką įdarbino Dublino miesto taryba (*Dublin City Council*, Airija), remiantis pasyviojo budėjimo tvarka paskirtas į priešgaisrinės tarnybos ugniagesių brigadą, kurioje praėjo mokymus. Jis privalėjo dalyvauti 75 % šios brigados intervencijų, o kitose galėjo nedalyvauti. MG nėra įpareigotas budėjimo laikotarpiais būti apibrėžtoje vietoje, tačiau gavęs skubų iškvietimą į įvykį, jis privalo stengtis atvykti į priešgaisrinę tarnybą ne vėliau kaip per 10 minučių. Pasyviojo budėjimo laikotarpis iš principo yra 7 dienos per savaitę ir 24 valandos per parą ir pertraukiamas tik kasmetinių atostogų laikotarpiais ir laikotarpiais, dėl kurių iš anksto pranešta apie negalėjimą vykdyti darbo funkcijų.

Vis dėlto MG turi teisę užsiimti profesine veikla, jei ši veikla neviršija vidutiniškai 48 valandų per savaitę. Jis savarankiškai užsiima taksi vairuotojo veikla.

Manydamas, kad valandos, kuriomis jis budi Dublino miesto tarybos naudai, turi būti laikomos „darbo laiku“, kaip tai suprantama pagal Airijos įstatymą dėl darbo laiko organizavimo ir Direktyvą 2003/88¹, MG dėl to pateikė skundą *Workplace Relations Commission* (Darbo santykių komisija, Airija). Kadangi šis skundas buvo atmestas, jis pareiškė ieškinį *Labour Court* (Darbo bylų teismas, Airija).

MG teigė, jog turi būti visuomet pasirengęs greitai reaguoti į skubų iškvietimą, o tai jam trukdo savo nuožiūra skirti dėmesį šeimai, socialiniam gyvenimui ir savo taksi vairuotojo darbui. Nustačiusi pareigą budėti 7 dienas per savaitę ir 24 valandas per parą bei atsisakiusi pripažinti, kad budėjimo valandos yra darbo laikas, Dublino miesto taryba pažeidė taisykles, susijusias su dienos ir savaitės poilsiu bei maksimaliu savaitės darbo laiku.

Gavęs šio teismo prašymą priimti prejudicinį sprendimą, Teisingumo Teismas, be kita ko, patikslino, kada pagal Direktyvą 2003/88 pasyviojo budėjimo laikotarpius galima laikyti „darbo laiku“².

Teisingumo Teismo vertinimas

Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, kad Direktyvos 2003/88 2 straipsnio 1 punkte esanti sąvoka „darbo laikas“ apima visus budėjimo (taip pat ir pasyvaus budėjimo) laikotarpius, kai darbuotojui nustatyti suvaržymai yra tokie, kad objektyviai ir labai stipriai paveikiama jo galimybė šiais laikotarpiais savo nuožiūra valdyti laiką, kuriuo iš jo nereikalaujama vykdyti profesinių funkcijų, ir skirti šį laiką savo interesams³.

Teisingumo Teismas taip pat pateikė gaires prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, kad šis galėtų įvertinti, ar MG taikomi tokie dideli suvaržymai.

¹ 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų (OL L 299, 2003, p. 9; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 381).

² Direktyvos 2003/88 2 straipsnio 1 punktas.

³ 2021 m. kovo 9 d. Sprendimas *Stadt Offenbach am Main*, C-580/19, žr. Pranešimą spaudai Nr. 35/21).

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad MG suteikta galimybė budėjimo laikotarpiu užsiimti kita profesine veikla yra svarbi aplinkybė, rodanti, kad pagal pasyvaus budėjimo tvarką šiam darbuotojui netaikomi dideli suvaržymai, turintys didelę įtaką jo laiko valdymui, jeigu paaiškėja, kad jo teisės ir pareigos, kylančios iš darbo sutarties, kolektyvinių sutarčių ir atitinkamos valstybės narės teisės aktų, yra apibrėžtos taip, kad jis didelę šių laikotarpių dalį gali veiksmingai užsiimti tokia veikla.

Aplinkybės, kad MG šiais pasyviojo budėjimo laikotarpiais niekuomet neturi būti apibrėžtoje vietoje, kad jis neprivalo dalyvauti visose priešgaisrinės tarnybos, į kurią paskirtas, vykdomose intervencijose, o ketvirtadalis šių intervencijų šiuo atveju gali būti vykdomos be jo, ir kad jis gali užsiimti kita profesine veikla, neviršijančia vidutiniškai 48 valandų per savaitę, gali būti laikomos objektyviomis aplinkybėmis, leidžiančiomis daryti išvadą, kad jis, vadovaudamasis savo interesais, gali per šiuos laikotarpius užsiimti šia kita profesine veikla ir jai skirti didelę laiko dalį, jeigu vidutinis skubių iškvietimų dažnumas ir vidutinė intervencijų trukmė nekludo veiksmingai užsiimti profesine veikla, kuri gali būti derinama su neetatinio ugniagesio darbu.

Į organizacinius sunkumus, kurie gali kilti dėl atitinkamo darbuotojo sprendimų, pavyzdžiui, pasirenkant gyvenamąją vietą ar kitos profesinės veiklos vietą, kuri būtų daugiau ar mažiau nutolusi nuo vietos, į kurią jis, dirbdamas neetatinio ugniagesio, turi galėti atvykti per nustatytą terminą, negali būti atsižvelgiama.

Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyvos 2003/88 2 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinamas taip, kad neetatinio ugniagesio pasyviojo budėjimo laikotarpis, per kurį šis darbuotojas, gavęs darbdavio sutikimą, užsiima savarankiška profesine veikla, tačiau, gavęs skubių iškvietimą, privalo atvykti į priešgaisrinę tarnybą, į kurią jis paskirtas, per ne ilgesnį kaip 10 minučių terminą, nėra „darbo laikas“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, jeigu bendrai įvertinus visas nagrinėjamos bylos aplinkybes, pirmiausia šios teisės užsiimti kita profesine veikla apimtį ir įgyvendinimo sąlygas, ir tai, kad nėra nustatyta pareiga dalyvauti visose šios priešgaisrinės tarnybos vykdomose intervencijose, matyti, kad minėtam darbuotojui šiuo laikotarpiu nustatyti suvaržymai nėra tokie, kad jie objektyviai ir labai stipriai paveiktų jo teisę savo nuožiūra per šį laikotarpį valdyti laiką, kuriuo iš jo kaip neetatinio ugniagesio nereikalaujama vykdyti profesinių funkcijų.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127